

Utkast til forskrift om kontroll med lakselus i akvakulturanlegg

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet [dato] med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 1, 5, 7, 8, 14, 15, 19, 23, 26, 28, 32, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven) § 6, 8, 9, 19, 23, 24, 30, 34, 35 jf. delegeringsvedtak 11. juni 2010 nr. 814.

§ 1 Formål

Forskriften skal bidra til

- a) at nivået av lakselus på fisk i akvakulturanlegg er under kontroll, for å bidra til at det er forsvarlig å produsere laksefisk i sjøen
- b) at hensynet til fiskevelferd er ivaretatt og lakselusmitte forebygges
- c) at skader på vill eller oppdrettet fisk som følge av lakselus eller behandling mot lakselus unngås, og
- d) at videre resistensutvikling hos lakselus motvirkes

§ 2 Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for oppdrettere som har eller skal ha godkjenning etter forskrift 17. juni 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. Oppdrettere som driver i samdrift og med samlokalisering på et akvakulturanlegg er solidarisk ansvarlige for at forskriften følges.

Kravet i § 11 gjelder også for alle som har eller skal ha godkjenning etter forskrift 17. juni 2008 nr. 820 om transport av akvakulturdyr og alle som har eller skal ha godkjenning etter forskrift 30. oktober 2006 nr. 1250 om slakterier og tilvirkingsanlegg for akvakulturdyr.

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften menes med

- a) Lakselus: hoppekreps av arten *Lepeophtheirus salmonis*
- b) Voksen hunnlus: kjønnsmoden hunnlus av lakselus, med og uten eggstrenger
- c) Bevegelige stadier: voksne hannlus og halv voksne (preadulte) stadier av lakselus
- d) Fastsittende stadier: copepoditt- og chalimusstadier av lakselus
- e) Skottelus: hoppekreps av arten *Caligus elongatus*
- f) Behandling: bruk av legemidler eller andre metoder som fjerner lakselus eller skottelus, unntatt bruk av rensefisk
- g) Resistens: mangelfull behandlingseffekt som skyldes at deler av eller hele den aktuelle lakselusepopulasjonen har nedsatt følsomhet for den behandlingen som benyttes

§ 4 Grenser for nivåer av lakselus

I den enkelte produksjonsenheten skal det ikke være nivåer av lakselus som kan redusere fiskevelferden.

I akvakulturanlegget skal det til enhver tid være færre enn 0,50 voksne hunnlus i gjennomsnitt per fisk. Om våren er grensen lavere. Det skal være færre enn 0,20 voksne hunnlus i gjennomsnitt per fisk i akvakulturanlegget i:

- a) produksjonsområde 1-7 fra og med uke 16 til og med uke 23
- b) produksjonsområde 8-9 fra og med uke 19 til og med uke 26
- c) produksjonsområde 10-11 fra og med uke 21 til og med uke 28
- d) produksjonsområde 12-13 fra og med uke 22 til og med uke 29

§ 5 *Plikt til å forebygge og motvirke resistensutvikling*

Oppdretteren skal drifte på en måte som forebygger og motvirker resistensutvikling i lakseluspopulasjoner.

§ 6 *Plikt til å redusere antallet fisk*

Oppdretteren skal redusere antallet fisk i anlegget når det må til for å ha kontroll over nivået av lakselus i anlegget.

Oppdretteren skal også redusere antallet fisk i anlegget når det må til for å unngå at nivået av lakselus kan redusere fiskevelferden i en produksjonsenhet.

§ 7 *Hvordan telle lakselus, beregne gjennomsnitt og oppbevare grunnlagsdata*

Hvis sjøtemperaturen er lik eller over 4 °C, skal antallet lakselus telles minst hver 7. dag. Hvis sjøtemperaturen er lavere enn 4 °C, skal antallet lakselus telles minst hver 14. dag.

Det skal telles lakselus fra minst 20 fisk fra hver produksjonsenhet. Antallet voksen hunnlus, bevegelige stadier og fastsittende stadier skal noteres hver for seg.

Oppdretteren skal sørge for at utvalget av fisk er tilfeldig, dokumentere at tellemetoden er egnet og at resultatet fra tellingen stemmer med den reelle lusesituasjonen i anlegget.

Oppdretteren skal beregne gjennomsnittet for hver produksjonsenhet. Gjennomsnittet beregnes for hver stadiegruppe ved å legge sammen alle talte lakselus fra all fisk som er undersøkt i produksjonsenheten, og dele på antall undersøkte fisk. Uttrykt slik:

$$\overline{x_{prod}} = \frac{\sum lus}{\sum fisk}$$

Oppdretteren skal også beregne gjennomsnittet for hele anlegget. Gjennomsnittet for hver stadiegruppe beregnes ved å multiplisere gjennomsnittlig antall talte lakselus per produksjonsenhet med antall laksefisk per enhet, legge sammen produktene og dele summene på totalt antall laksefisk i anlegget. Uttrykt slik:

$$\overline{x_{anlegg}} = \frac{(\overline{x_{prod a}} * \sum fisk_a) + (\overline{x_{prod b}} * \sum fisk_b) + (\overline{x_{prod n}} * \sum fisk_n)}{\sum fisk_{anlegg}}$$

Grunnlagsdata fra tellingen og beregningen av gjennomsnittet skal være tilgjengelig for Mattilsynet i fire år, og endringer i dataene skal være synlig. Grunnlagsdata skal være signert.

§ 8 *Rapportering*

For anlegg i drift skal oppdretteren innen utgangen av mandag hver uke rapportere opplysninger om sjøtemperatur og behandlinger for forrige uke.

Når oppdretteren har talt lakselus, skal resultatet av tellingen rapporteres innen utgangen av mandag uken etter tellingen. Oppdretteren skal rapportere opplysninger om gjennomsnittlig antall lakselus av voksen hunnlus, bevegelige stadier og fastsittende stadier for hver produksjonsenhet og gjennomsnittlig antall lakselus på all fisk i anlegget. Oppdretteren skal rapportere hvilken dato tellingen ble utført.

Rapportering skal skje på fastsatt skjema.

§ 9 Samordning for kontroll med lakselus og resistensutvikling

For å få en effektiv kontroll med lakselus og for å forebygge og motvirke resistensutvikling, skal oppdrettere med anlegg i samme område samordne relevante tiltak mot lakselus.

Oppdretteren skal ha en skriftlig og oppdatert plan som viser hvordan forskriften skal følges. For å få effektiv kontroll med lakselus og for å forebygge og motvirke resistensutvikling, skal oppdrettere med anlegg i samme område samordne planene sine.

§ 10 Forsvarlig behandling

En behandling kan bare settes i gang dersom en veterinær eller fiskehelsebiolog har funnet at behandlingen vil være forsvarlig.

§ 11 Transport og slakting

Transport og slakting av fisk fra produksjonsenheter med gjennomsnittlig voksne hunnlus per fisk lik eller over

- a) 0,5 i produksjonsenheter når lusegrensen for anlegget er 0,5 og
  - b) 0,2 i produksjonsenheter når lusegrensen for anlegget er 0,2, jf. § 4 andre ledd
- skal skje slik at lakselus og egg ikke slippes ut til omgivelsene.

Dersom fisken skal passere eller slaktemerdsettes i et område med en lusegrense på 0,2 voksne hunnlus, må fisken som skal transporteres eller slaktes komme fra en produksjonsenhet med mindre enn 0,2 voksne hunnlus i gjennomsnitt, dersom frakt og slakt skal skje åpent.

Mattilsynet kan kreve lukket transport og slakting også for fisk fra produksjonsenhet med under 0,5 eller 0,2 voksne hunnlus i gjennomsnitt per fisk.

§ 12 Særbestemmelser for stamfiskanlegg

Mattilsynet kan innvilge en høyere lusegrense og redusert omfang av telling og rapportering for fisk i stamfiskanlegg, de siste ni månedene før stamfisken skal landsettes for stryking.

§ 13 Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn med at denne forskriften blir fulgt og fatter nødvendige enkeltvedtak jf. matloven § 23 og dyrevelferdsloven § 30.

§ 14 Tvangsmulkt

Dersom virksomhetene unnlater å etterkomme enkeltvedtak innen fastsatt frist, kan Mattilsynet for hver påbegynte 10 000 fisk i akvakulturanlegget fastsette løpende dagmulkt til folketrygdens grunnbeløp dividert med 36,5.

Tvangsmulkten kan fastsettes i forbindelse med pålegget. Tvangsmulkten løper fra den dagen fristen løper ut og inntil det forhold som er i strid med forskriften er rettet.

§ 15 *Overtredelsesgebyr*

En oppdretter kan ilegges overtredelsesgebyr når lakselus eller behandling mot lakselus har ført til uakseptabel fiskevelferd for fisk i en produksjonsenhet. Gebyret skal stå i forhold til hvor alvorlig overtredelsen er.

§ 16 *Straff*

Brudd på §§ 5, 6, 7 første ledd og 10 er straffbart etter matloven § 28.

Brudd på §§ 7 annet og tredje ledd, 8 og 9 er straffbart etter matloven § 28 og dyrevelferdsloven § 37.

Brudd på enkeltvedtak etter § 8 fjerde ledd er straffbart etter matloven § 28.

Brudd på enkeltvedtak etter § 10 annet ledd er straffbart etter matloven § 28 og dyrevelferdsloven § 37.

§ 17 *Dispensasjon*

Mattilsynet kan i helt spesielle situasjoner dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

Mattilsynet kan ikke dispensere fra § 4 første ledd eller § 6 andre ledd, som er gitt med hjemmel i bare dyrevelferdsloven.

§ 18 *Når forskriften trer i kraft*

Forskriften trer i kraft straks den er fastsatt. Samtidig oppheves forskrift 5. desember 2012 nr. 1140 om bekjempelse av lakselus i akvakulturanlegg.